

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/19/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318200619
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holič
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2318200619.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Martin Holič a sudkyň: Mgr. Renáta Gavalcová a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobcu: N. T., nar. X.X.XXXX, bytom M. M., Q. XXXX/XX, zastúpený advokátom: Mgr. Ondrej Bartošovič, so sídlom Šaľa, Pazmáňa 2020/30, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom 824 96 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o určenie neplatnosti úverových zmlúv, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o určenie neplatnosti dohody o poskytnutí služieb a o vydanie bezdôvodného obohatenia, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 8C/4/2018-116 zo dňa 07.06.2018, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch I., II, V. a VI. **p o t v r d z u j e .**

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku III. **m e n í t a k ,** že žaloba sa v časti určenia, že zmluva o revolvingovom úvere č. 8500046427 zo dňa 17.12.2014 je neplatná, **z a m i e t a .**

III. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku IV. **m e n í t a k ,** že určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy súvisiaca so zmluvou o revolvingovom úvere č. 8500041341 zo dňa 19.2.2014, Dohoda o zrážkach zo mzdy súvisiaca so zmluvou o revolvingovom úvere č. 8500041342 zo dňa 19.2.2014, Dohoda o zrážkach zo mzdy súvisiaca so zmluvou o revolvingovom úvere č. 8500046427 zo dňa 17.12.2014, sú neplatné.

IV. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. určil, že zmluva o revolvingovom úvere č. 8500041341 zo dňa 19.2.2014 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je neplatná. Vo výroku II. určil, že zmluva o revolvingovom úvere č. 8500041342 zo dňa 19.2.2014 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je neplatná. Vo výroku III. určil, že zmluva o revolvingovom úvere č. 8500046427 zo dňa 17.12.2014 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je neplatná. Vo výroku IV. určil, že dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorené medzi žalobcom a žalovaným sú neplatné. Vo výroku V. určil, že dohoda o poskytnutí služieb 17.12.2014 je neplatná. Vo výroku VI. rozhodol, že titulom bezdôvodného obohatenia je žalovaný povinný vydať žalobcovi sumu 3261,39 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo výroku VI. rozhodol, že žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 100%, o ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením súdom prvej inštancie.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 1, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vecne argumentoval tým, že úver poskytnutý strane žalobcu bol úročený úrokovou sadzbou 70,01 % ročne pri prvých dvoch zmluvách. Taktiež nie je sporné, že v čase poskytnutia tohto úveru bola priemerná hodnota ročnej úrokovej sadzby 24,12% pre podobné typy úverov, ktoré poskytovali obchodné banky. Dojednanie úrokov v neprimeranej výške je v rozpore s dobrými mravmi. Pri posúdení primeranosti dojednanej výšky úrokov pri peňažnej pôžičke treba prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval, ako aj porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov (1 Cdo 57/2005 NS SR; ZSP č. 35/2010). Podľa rozsudku NS ČR 21 Cdo 1484/2004 nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že neprimerane vysoké úroky dohodnuté pri peňažnej pôžičke sú všeobecne považované za odporujúce všeobecne uznávaným pravidlám správania sa a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a že teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Dohoda ktorou boli pri peňažnej pôžičke dohodnuté neprimerane vysoké úroky, je neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka). Neprimeraná a teda odporujúca dobrým mravom je len taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe ich dohodnutia obvyklú. Iba konkrétne zistenia, či a koľkonásobne prevyšuje dohodnutá výška úrokov hornú hranicu obvyklej úrokovej miery pri úveroch poskytovaných bankami, dovoľuje urobiť záver, či výška úrokov presahuje obvyklú úrokovú mieru podstatným spôsobom. Až stav, keď to tak je, odôvodňuje záver, že ide o dojednanie, ktoré je neplatné pre rozpor s dobrými mravmi. (viď 33 Odo 236/2005 NS ČR). Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011)

3. V obdobnej veci Krajský súd v Prešove v spore sp. zn. 6Co 59/2014 rozsudkom zo dňa 28.4.2015 konštatoval, že odvolací súd sa stotožňuje s prvostupňovým súdom, že úroky 70% ročne sú neprimerane vysoké a odporujúce dobrým mravom. Krajský súd v Prešove v uvedenom rozsudku ďalej uviedol, že aj keď vyšlo odplaty výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Krajský súd v Košiciach vo svojom rozsudku 6Co 623/2014 zo dňa 21.4.2015, kde ako žalobca vystupuje Profi Credit Slovakia s.r.o. konštatuje, že odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že dohodnutá výška úrokov z úveru 70% ročne podstatne prevyšuje úrokovú mieru obvyklú z praxe peňažných ústavov v čase uzavretia zmluvy a z tohto dôvodu je táto dohoda v rozpore s dobrými mravmi a je teda neplatná v zmysle ustanovenia §-u 39 Občianskeho zákonníka. Čo sa týka Všeobecných zmluvných podmienok, na ne sa môže prihliadať iba za podmienky, že sú podpísané, inak nenapĺňajú podmienku predpísanej písomnej formy (viď rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 10.2.2015 sp. zn. 6 Co 396/2014). Predmetná zmluva neobsahuje ustanovenia týkajúce sa nesplácania spotrebiteľského úveru, splatenia úveru pred lehotou splatnosti. V danom prípade VOP nie sú žalobcom podpísané, resp. nevyplýva to z vykonaného dokazovania. Čo sa týka dohody o poskytnutí služby, túto za neprijateľnú zmluvnú podmienku už určil Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku zo dňa 24.2.2016 sp. zn. 15 Co 39/2016. Obdobne rozhodol Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí zo dňa 21.11.2012 sp. zn. 18 Co 109/2011. Istina úveru uvedená v zmluve nezodpovedá výške finančných prostriedkov poskytnutých žalobcovi, nakoľko žalovaný neoprávnene strhol žalobcovi poplatok vo výške 200 eur, čo ďalej znamená ešte väčší nesúlad PRMN uvedenej v zmluve so skutočnou výškou RPMN týkajúcej sa úveru.

4. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Pre takúto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch. Dohoda musí obsahovať označenie pohľadávky o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok.

Uvedené náležitosti predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala. Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala predovšetkým výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená. Opisuje len možné spôsoby jej vzniku. Vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky je neurčité a teda neplatné podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Neurčité bolo aj zmluvné dojednanie v dohode o zrážkach zo mzdy týkajúce sa výšky splátok. Žalovaný so žalobcom uzavrel dohodu o poskytnutí služby, ktorá je v absolútnom rozpore s dobrými mravmi, ako aj v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch a občianskym zákonníkom. Na základe tejto dohody po poskytnutí služby žalovaný ako veriteľ poskytol žalobcovi služby spočívajúce v odklade splatnosti splátok, informácie o zostávajúcich záväzkoch, informácie pred splatnosťou splátky, informácie o prijatí platby, prepárovanie platby na príslušnú zmluvu a podpora Call centra. Za túto službu si žalovaný zinkasoval 2,53 % zo sumy schváleného úveru. Jedná sa o navýšenie nákladov spotrebiteľa o 107,52 %. Uvedené navýšenie nie je žiadnym spôsobom odôvodnené, v dohode o poskytnutí služby nie je odkaz na žiadny sadzobník poplatkov alebo rozpis jednotlivých poplatkov za poskytnutú službu. Dohoda o poskytnutí služby má povahu formulára a je do nej vpísaná celková odmena za službu. Fiktívne plnenie veriteľa nie je plnením, ktoré slúži záujmom spotrebiteľa, ale naopak plnením slúžiacim záujmom veriteľa. Spotrebiteľovi sú na základe dohody o poskytnutí služby vnútené služby, o ktoré vôbec nepožiadaval a ide o záväzok spotrebiteľa zaplatiť za niečo, čo mu nebol dodané. Dohoda o poskytnutí služby predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a je neplatná. V tomto smere sa vyjadril Krajský súd Banská Bystrica vo svojom rozhodnutí zo dňa 24.2.2016 spis. zn. 15Co/39/2016. Obdobné poplatky, ktoré súvisia so zmluvou, sú považované za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože neslúžia po materiálnej stránke spotrebiteľovi a jeho záujmom. Vyplýva to aj z rozhodovacej praxe súdov (KS Prešov spis.zn. 18Co/109/2011, KS Trnava spis.zn. 10CoE/313/2010).

5. Podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkon iného bezdôvodne obohatí, toto obohatenie vydať tomu, na koho úkor bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný. Právny vzťah bezdôvodného obohatenia je samostatným vzťahom, ktorý vznikne v dôsledku porušenia iného právneho vzťahu alebo na základe určitej právnej skutočnosti. Záväzkovo právny vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikne však len za splnenia určitých predpokladov, ktorými sú zistenie bezdôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje inú určitú osobu a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobu a majetkovou ujmom inej určitej osoby. Keďže úverové zmluvy sú neplatné, sporové strany sú povinné vrátiť si vzájomné plnenia. Rozdiel medzi tým, čo bolo žalobcovi požičané a tým čo žalobca zaplatil, činí sumu 3261,39 Eur (7761,39 Eur - 4500 Eur). O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku.

6. Proti rozsudku podal prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu odvolanie žalovaný, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol, uplatniac si náhradu trov odvolacieho konania, v zmysle odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) C.s.p.. Ako spoločnú odvolaciu námietku vo vzťahu k celému rozsudku žalovaný uvádza, že z napádaného rozsudku nie sú zistiteľné ani také základné skutočnosti a závery, akými sú odôvodnenie, ako bol preukázaný naliehavý právny záujem na určovanom výroku pod bodom I., II., III., IV. a V. ak tieto výroky (a predovšetkým pod bodom I., II., III.) sú podľa odôvodnenia rozsudku len predbežnou otázkou pre rozhodnutie o vydaní bezdôvodného obohatenia (pre výrok II). Platí, že ak je určité rozhodnutie len predbežnou otázkou pre iné rozhodnutie, nie je na ňom naliehavý právny záujem. V súdnej praxi je ustálené aj to, že podanie žaloby o plnenie je prekážkou litispendencie pre určovaciu žalobu, ak má byť predmetom určenia právo alebo právny vzťah, z ktorého je žalované splnenie povinnosti. Napádaný rozsudok je rozhodnutím, ktorý porušuje práva žalovaného ako sporovej strany, je nepreskúmateľný a vo viacerých častiach arbitrárny, a vzájomne rozporný. Napríklad v bod 40 odkazuje konajúci súd na rozhodnutie o posúdení úrokovej sadzby ako neplatnej. Vo výrokovej časti však konajúci súd prvej inštancie uvádza, že neplatnou je celá úverová zmluva. Záver o neplatnosti celej zmluvy súd v rozsudku nezdôvodnil žiadnym argumentom. Ako paradox súdneho rozhodnutia zároveň vyznieva, kedy súd prvej inštancie ani dôsledne neposudzoval zistený skutkový stav. Napríklad v prípade zmluvy číslo 8500046427 rozhodol že je neplatná, pričom dôvod by (asi) mala byť výška úrokovej sadzby. Pozornosť súdu však uniklo, ku dňu 17.12. 2014 čo bol dátum uzavretia uvedenej zmluvy bola výška odplaty výslovne regulovaná (§ 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.) a túto odplatu dohodnutá úroková sadzba neprevýšila. Dôsledkom rozhodnutia súdu je teda neplatnosť zmluvy, v ktorej výška úrokovej sadzby je nižšia, než právny poriadok výslovne pripúšťal (súd sa touto otázkou podľa odôvodnenia rozsudku nezaoberal, k rozhodovaniu pristúpil paušálnym spôsobom).

7. Podľa napádaného rozsudku by zmluva č. 8500041341 a č. 8500041342 mali byť neplatné, lebo výška úrokovej sadzby je neprimeraná a prevyšuje priemerné úrokové sadzby bánk. Tento záver súdu nemá oporu v žiadnom právnom predpise, a to bez ohľadu na to, či by sa vec posudzovala podľa predpisov občianskeho alebo obchodného práva. Obe zmluvy o revolvingovom úvere sú úverovou zmluvou, ktorá sa riadi (ako zmluvný typ) ustanoveniami Obchodného zákonníka. Vzhľadom na to, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ, vzťahujú sa na ňu aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. a ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Výška úrokov, súlad úrokov so zákonom a právne dôsledky dohodnutia úrokov odporujúcich zákonu sa mali posudzovať podľa vyššie uvedených právnych predpisov. Základná regulácia úrokov vyplýva z ustanovenia § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške. Uvedená právna úprava vyplývajúca z poslednej vety citovaného ustanovenia má prednosť pred Občianskym zákonníkom, nakoľko ide o osobitný druh regulácie záväzku platiť úroky v prípade, ak sú úroky dohodnuté vo výške vyššej než je prípustné na základe alebo podľa zákona, ide o špeciálnu právnu úpravu (*lex specialis*) pred všeobecnou úpravou občianskeho práva. Súd prvej inštancie postupoval nesprávne a dospel k nesprávnemu právnomu záveru o neplatnosti uzavretej úverovej zmluvy ako celku. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia nie je možné dospieť k záveru o neplatnosti celej úverovej zmluvy, ale nanajvýš k záveru, že dlžník z úverovej zmluvy by bol povinný platiť úroky vo výške najviac prípustnej podľa alebo na základe zákona. Vyslovenie neplatnosti celej úverovej zmluvy odporuje zákonu. Súd prvej inštancie neposúdil prejednávajúcu vec podľa príslušných zákonných ustanovení a dospel tak k nesprávnemu záveru o neplatnosti celej úverovej zmluvy. Posúdenie úverovej zmluvy ako neplatnej by neobstálo ani podľa predpisov občianskeho práva. Všeobecným a ustáleným pravidlom výkladu právnych predpisov a ich aplikácie pri posudzovaní platnosti právneho úkonu je zásada, že má prednosť taký prístup, ktorý ponecháva právny platný aspoň v časti než ako by mal byť právny úkon posúdený za neplatný. Tento postup upravuje § 41 Občianskeho zákonníka. Ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu. Ak súd prvej inštancie bol schopný určiť, že výška úrokov je v rozpore s dobrými mravmi (čo bolo dôvodom posúdenia zmluvy ako neplatnej v tomto prípade), potom môže určiť, kde (od akej hodnoty) dochádza k rozporu s dobrými mravmi. Inak povedané, na to, aby súd mohol dospieť k záveru o neplatnosti zmluvy pre rozpor s dobrými mravmi v časti úrokov, musí vedieť určiť hranicu, kde tento rozpor už je a kde ešte nie je. Takéto určenie pritom logicky bude spĺňať aj podmienku oddeliteľnosti od ostatného obsahu, pretože ak sa na jednej strane dá určiť hranica, kde rozpor nastal a kde nie, potom súd tým vyjadruje svoje právne posúdenie aj o tom, kde sa dohoda o úroku považuje ešte za platnú (t.j. tam, kde rozpor s dobrými mravmi nie je) a kde už platnou nie je. Vyššie uvedené podporuje rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp.zn. 32 Cdo 45/2013 zo dňa 26.10. 2015, Súd prvej inštancie neposúdil prejednávajúcu vec správne ani podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a dospel k nesprávnemu záveru o neplatnosti úverovej zmluvy. Uplatnenie priemerných štatistických údajov bankových subjektov, na ktoré vo svojom rozhodnutí nepriamo poukazuje súd, zároveň nie je namieste, nakoľko v čase uzatvorenia zmluvy bola výška celkovej odplaty (teda nielen ročnej úrokovej sadzby) regulovaná explicitne. Uvedené podporuje napríklad aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 43CoSr/1/2018, zo dňa 27.03.2018. Zmluva č. 8500046427 bola uzavretá dňa 17.12. 2014. Výška odplaty za spotrebiteľský úver bola v danom výslovne upravená podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, podľa § 1 ods. 1 a § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Ani jedno z týchto ustanovení súd nepoužil. Z napádaného rozsudku nevyplýva ani len dôvod, pre ktorý súd takto postupuje.

8. Rozhodnutie o neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy odôvodnil tým, že pohľadávka, ktorej sa dohoda o zrážkach zo mzdy týka, je neurčito vymedzená. Z odôvodnenia rozsudku ani len nevyplýva zhodnotenie „neurčitosti“ vymedzenia pohľadávky. Súd tento záver prijal bez akéhokoľvek náležitého odôvodnenia, čiže zo samotného rozsudku je nereálne sa dozvedieť ani len to, ako súd posudzoval otázku určitosti. Vyslovenie neplatnosti právneho úkonu je v zmysle súdnej praxe rozhodnutím *ultima ratio* (napríklad nález Ústavného súdu SR z 1. apríla 2015, sp. zn. I. ÚS 640/2014). Má prichádzať teda do úvahy ako posledné riešenie, nie ako prvé. V zmysle toho mal súd pri závere o neurčitom vymedzení zabezpečenej pohľadávky, ktorý sa však týka len časti tohto vymedzenia, vychádzať z ustanovenia §

41 Občianskeho zákonníka. Žalovaný napáda aj vecnú stránku rozsudku, teda dôvod, pre ktorý súd považuje časť definície a vymedzenia „zabezpečenej pohľadávky“ za neurčitú. Zákonná úprava výslovne určuje, že obsah právneho úkonu sa vykladá podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka a až vtedy, ak na základe jeho aplikácie nie je možné odstrániť pochybnosti o obsahu (čo žalovaný v tomto prípade popiera) je možné dospieť k záveru o neurčitosti. Súd podľa odôvodnenia rozsudku sa ani len neriadil uvedeným ustanovením, ale automaticky pristúpil ku konštatovaniu neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Postup súdu nemá oporu v zákone. Z dohody o zrážkach zo mzdy pritom vyplýva, že sa ňou zabezpečujú pohľadávky, ktoré spoločnosť bude mať (má) voči Dlžníkovi pohľadávku, ktorá vznikne tým, že Spoločnosť poskytne úver Dlžníkovi na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. (...). Dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečuje pohľadávku veriteľa, ktorú má v čase vzniku voči dlžníkovi (titulom poskytnutia úveru na základe zmluvy o revolvingovom úvere) a súčasne ktorá môže vzniknúť výlučne v rámci a na základe zmluvného vzťahu z uvedenej zmluvy. Právny dôvod, z ktorého pohľadávka vznikne je identifikovaný dostatočne na to, aby nevyvolával žiadne pochybnosti. Predmetom zmluvy o revolvingovom úvere je poskytnutie úveru a za dohodnutých podmienok aj poskytnutie revolvingu. Žalovaný preto tvrdí, že rozhodnutie súdu je založené na nepreskúmateľných dôvodoch a postupe konajúceho súdu, zároveň považuje za problematický, čo do určitosti, samotný výrok súdu označený ako „IV.“, keďže len všeobecne, a neurčito smeruje k označeniu právneho úkonu/právnych úkonov, ktorých sa týka.

9. Výrok o neplatnosti dohody o poskytovaní služieb súd odôvodnil odkazom na rozhodnutie KS v Banskej Bystrici zo dňa 24.2. 2016, sp.zn. 15Co 39/2016 a rozsudok KS v Prešove sp.zn. 18Co 109/2011. Ani jedno z uvedených rozhodnutí neurčilo neplatnosť dohody o poskytovaní služieb. Rozhodnutie KS v Prešove sa dohody o poskytovaní služieb netýka; týka sa iného právneho úkonu čo do obsahu, formy a iného spôsobu uzatvárania. Pokiaľ ide o Dohodu o poskytovaní služieb číslo 8500046427, táto bola predložená vo forme samostatného dokumentu s osobitným označením, ktorý bol navyše žalobcom aj osobitne podpisovaný. Pri zachovaní priemernej obozretnosti a vnímavosti spotrebiteľa je vylúčené, aby si žalobca neuvedomil, že ide o samostatný zmluvný dokument, ktorý navyše, ako to vyplýva zo samotného obsahu listiny, nepredstavoval podmienku k poskytnutiu úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere a spotrebiteľ mohol po zrelej úvahe podpís takéhoto dokumentu odmietnuť, čo vylučuje závery súdu prvej inštancie o „nanútení“ takéhoto právneho úkonu. Zo samotného obsahu čl. I bod 2 Dohody o poskytovaní služieb vyplýva: „Dohodnuté služby sú doplnkové a dobrovoľné, nemajú charakter podmienky alebo predpokladu pre uzatvorenie akéhokoľvek zmluvného vzťahu medzi Poskytovateľom a Zákazníkom, napríklad pre získanie spotrebiteľského úveru alebo získanie úveru za ponúkaných podmienok.“ Súd prvej inštancie sa v tejto súvislosti opiera o tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, v zmysle ktorej od nikoho nemožno preukazovať reálnu neexistenciu určitej skutočnosti, v tomto prípade jeho údajného nesúhlasu s podmienkami poskytnutia revolvingu. Žalobca doposiaľ nikdy netvrdil, že by bol nútený dohodu podpísať, že by o uvedené služby nemal záujem, nežiadal o zrušenie Dohody a pod. Pokiaľ by hypoteticky bolo možné jeho tvrdeniam priznať určitý stupeň právnej relevancie, bolo by nutné poznamenať, že konanie dlžníka, v ktorom je nútený prostredníctvom psychického či fyzického nátlaku (čo je základný predpoklad pojmu „nútenie“) zo strany veriteľa k podpisu dokumentov, o ktoré nemá reálny záujem, by sa celkom zjavne priečilo zásade zachovania elementárnej zodpovednosti v zmluvnom vzťahu. Výrok o uložení povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 3261,39 Eur považuje žalovaný za nesprávny, pretože je nesprávnym aj záver o neplatnosti zmluvy. Na strane žalovaného žiadne bezdôvodné obohatenie nevzniklo, pričom dôvody jeho vzniku a ani jeho existencia neboli relevantne ani dokázané. Odvolanie proti výroku o náhrade trov odôvodňuje žalovaný tým, že ide o závislý výrok od výrokov vo veci samej.

10. Žalobca odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril, navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. V celom rozsahu sa stotožňuje s rozhodnutím prvostupňového súdu, ktorý považuje za vecne aj právne správny, a zároveň ho považuje aj za riadne odôvodnený. Je nesporné, že uvedený vzťah nie je možné primárne posudzovať podľa Obchodného zákonníka, tak ako uvádza žalovaný, ale podľa zákona č. 129/2010 Z.z. v aktuálnom znení. Existencia naliehavého právneho záujmu, ktorý spočíva v potrebe zistenia skutočnej výšky dlhu spotrebiteľa je „akceptovaným“ naliehavým právnym záujmom aj v zmysle konštantnej judikatúry, pričom žalobca poukazuje na právny názor Najvyššieho súdu SR, ktorý v uznesení sp.zn.1 MCdo/1/2009 uvádza: „ Pri skúmaní podmienok uvedených v § 80 písm. c/ O.s.p., umožňujúcich riešenie práva, resp, právneho vzťahu súdnym rozhodnutím treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o úvere, pôžičke má žalobca - spotrebiteľ (ktorého špecifické postavenie ako slabšej strany v

spore osvedčuje predovšetkým úprava v komunitárnom práve, početná judikatúra súdov európskych spoločenstiev, v nie poslednom rade i domáca právna úprava), pretože potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jeho skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov v prípade čiastočnej neplatnosti zmluvy, týkajúcej sa odplaty (úroky, poplatky). Jeho postavenie sa stane istejšie, nebude vystavený sankciám za nezaplatenie odplaty; ktorá je v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka)“. Vzhľadom na uvedené má žalobca zato, že v jeho prípade obzvlášť s prihliadnutím na vymáhané sumy bol v dôsledku potreby poznania skutočnej výšky dlhu osvedčený jeho naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmlúv. Ďalej žalobca uvádza, že zrážky vykonávané podľa § 551 Občianskeho zákonníka dlžník nedokáže priamo voči jeho zamestnávateľovi zastaviť, a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Moc nad majetkom žalobcu je koncentrovaná v rukách veriteľa, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva nepotrebuje súdne rozhodnutie. Uzavretá zmluva podľa žalobkyne poskytuje veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie majetku spotrebiteľa vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnení v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Právna úprava neumožňuje ani spotrebiteľovi a ani zamestnávateľovi namietat' priamo mimosúdny akt veriteľa, povahu a výšku, dlhu a zároveň mimosúdne zastaviť zásah do majetku spotrebiteľa zrážkami zo mzdy, a to napriek tomu, že veriteľ je súkromnou osobou a jeho moc siahať na majetok spotrebiteľa nie je delegovaná nijakou verejnoprávnou inštitúciou a nie je ani inak odvodená od verejnej moci. Ani v prípade upustenia od používania dohody o zrážkach zo mzdy bez presného vyhlásenia veriteľa nemá žalobca istotu, že veriteľ v budúcnosti opätovne nevyzve zamestnávateľa žalobcu na vykonávanie zrážok zo mzdy a autoritatívne nestanoví výšku pohľadávky vrátane spornej časti pohľadávky. Pokiaľ ide o Dohodu o poskytnutí služby, táto podľa žalobcu nebola uzavretá platne. Z článku II ods. 2 vyplýva tu obsiahnutý záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi službu spočívajúcu v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. Za neprijateľnú je potrebné podľa názoru judikatúry považovať zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Zmluvné dojednanie je totiž formulované tak, že spotrebiteľ, hoci službu ešte nepotrebuje, zaplatí už vopred poplatok, a preto je tu hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach. Žalobca má za to, že pri uzatváraní Dohody o poskytnutí služby (ktorá má formu predtlačeneho formulára) došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti žalovaného, a ktorá podstatne narušila ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k službe, ku ktorému sa dostala. Žalovaný nekonal pri uzatváraní vyššie uvedenej dohody s odbornou starostlivosťou, nakoľko žalobcovi ako priemernému spotrebiteľovi neboli akokoľvek vysvetlené (v súlade s požiadavkou odbornej starostlivosti) následky uzavretia uvedenej dohody, a to najmä s ohľadom na jej odplatnosť v čase, keď nie je zrejmé, či k odkladu splatnosti splátok vôbec dôjde. Konanie žalovaného, ktorým si pri podpisovaní Zmluvy o revolvingovom úvere nekalou obchodnou praktickou zabezpečil zo strany žalobcu aj podpísanie Dohody o poskytnutí služby, nemožno hodnotiť inak ako špekulatívne konanie majúce za cieľ zabezpečiť si vyššiu odplatu z poskytnutého úveru, bez toho, aby podpísanie dohody malo prospech aj pre spotrebiteľa. Zároveň žalobca uvedené konanie považuje za obchádzanie zákona, keď náklad na odplatu z dohody nie je zahrnutý do celkovej odplaty, a tým ani do informácie o RPMN, pritom Dohoda o poskytnutí služby je zmluvou závislou od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a preto by mala byť RPMN vypočítaná z oboch zmlúv. Žalobca dospel k záveru, že skutočným účelom dohody o poskytnutí služby bolo navýšiť odplatu za poskytnutý úver. Zároveň došlo k obchádzaniu zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože žalovaný dosiahol to, že odplatu služby nezapočítal do výpočtu RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Z uvedeného dôvodu žalobca aj Dohodu o poskytnutí služby považuje za priečiacu sa dobrým mravom a zároveň za obchádzajúcu zákon, preto v zmysle § 39 OZ za absolútne neplatnú, a teda nespôsobujúcu žiadne právne účinky.

11. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), účinného od 01.07.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa § 470 ods. 1 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané

náležitosti (§ 363 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 C.s.p.), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné, v dôsledku čoho je namieste rozsudok súdu prvej inštancie v časti potvrdiť a v časti zmeniť.

13. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku, konania jemu predchádzajúceho, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca svojou žalobou žiadal, aby súd určil že zmluvy o revolvingovom úvere uzavreté medzi sporovými stranami č. 8500041341 zo dňa 19.2.2014, č. 8500041342 zo dňa 19.2.2014, č. 8500046427 zo dňa 17.12.2014 sú neplatné. Taktiež žalobca žiadal, aby súd určil, že dohody o zrážkach zo mzdy uzavreté medzi žalobcom a žalovaným sú neplatné. Žalobca ďalej žiadal, aby súd určil, že dohoda o poskytnutí služieb zo dňa 17.12.2014 je neplatná. Titulom bezdôvodného obohatenia žalobca žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu 3.261,39 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobca so žalovaným uzavrel úverovú zmluvu č. 8500041341, na základe ktorej mu bol dňa 19.2.2014 poskytnutý úver vo výške 1.500 Eur, kde bola stanovená úroková sadzba 70,01 %. V tomto istom zmysle na základe tých istých dôvodov žalobca žiadal, aby súd určil za neplatnú úverovú zmluvu č. 8500041342. Žalobca žiadal určiť za neplatnú úverovú zmluvu č.8500096427, uzavretú dňa 17.12.2014, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 1.500 Eur pri úrokovej sadzbe 18,08%. Celkovo prostredníctvom uvedených troch zmlúv žalobca zaplatil žalovanému 7.761,39 eur. Podľa žaloby mu bola vyplatená suma 4.500,- eur a rozdiel týchto súm činí bezdôvodné obohatenie žalovaného vo výške 3.261,39 eur.

15. Zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500041341 vyplýva, že žalovaný ako veriteľ poskytol žalobcovi ako dlžníkovi spotrebiteľský úver vo výške 1.500 Eur, ktorý sa žalobca zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 80,37 eur po dobu 42 mesiacov. Ročná úroková sadzba činila 70,01%, predpokladaná RPMN po poskytnutí revolvingu vo výške 790,84 eur činila 70,01 %. Celková suma ktorú musel dlžník zaplatiť predstavovala sumu 3.375,54 Eur. Uvedená zmluva obsahuje podľa článku 8 dohodu o poskytnutí služby. Predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť službu spočívajúcu v možnosti odkladu max. 3 akýchkoľvek splátok úveru, za to sa dlžník zaväzuje zaplatiť veriteľovi sumu 215,75 Eur a pri poskytnutí revolvingu 112,08 Eur.

16. Podľa zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500041342 zo dňa 19.2.2014 bol žalobcovi ako dlžníkovi zo strany žalovaného ako veriteľa poskytnutý úver vo výške 1.500 Eur, ktorý sa dlžník zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 80,37 Eur po dobu 42 mesiacov. Ročná úroková sadzba činila 70,01 %, celková suma ktorú musel dlžník za úver zaplatiť bola vo výške 3.375,54 eur. Súčasťou zmluvy bola aj dohoda o poskytnutí služieb podľa čl. 8 Zmluvy, kde sa uvádza, že veriteľ poskytuje službu spočívajúcu v možnosti odkladu max. 3 akýchkoľvek splátok úveru a dlžník sa zaväzuje za túto službu zaplatiť veriteľovi 215,75 eur. Pri možnosti odkladu splátok revolvingu je to suma 112,08 eur.

17. Dňa 17.12.2014 žalobca ako dlžník uzavrel so žalovaným ako veriteľom zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500096427. Na základe tejto zmluvy veriteľ poskytol dlžníkovi úver vo výške 1.500 eur. Ktorý úver sa dlžník zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 47,43 Eur po dobu 42 mesiacov. Pri uzavretí dohody o poskytnutí služieb mesačná splátka 81,69 Eur. Ročná úroková sadzba činila 18,08 % celková suma ktorú má dlžník zaplatiť činila 2.142,06 eur. Sporové strany uzavreli k tejto zmluve aj Dohodu o poskytnutí služieb, na základe čoho sa žalobca zaviazal platiť žalovanému mesačne sumu vo výške 2,56 % zo sumy schváleného úveru, čo pri 42 mesačných splátkach predstavuje navýšenie dlžnej sumy o 107,52 % z poskytnutého úveru.

18. Celkovo si žalobca prostredníctvom uvedených troch úverových zmlúv požičal od žalovaného sumu 4.500,- Eur. Prostredníctvom dobrovoľných vkladov žalobca zaplatil dobrovoľne žalovanému sumu 1.899,32 eur a prostredníctvom zrážok zo mzdy mu bolo zrazených 5.862,07 eur. Doposiaľ žalovanému uhradil 7.761,39 eur.

19. Žalovaný za podstatu nesprávnosti právnych záverov súdu prvej inštancie považuje to, že okresný súd nesprávne posúdil právnu otázku naliehavého právneho záujmu žalobcu na podanej určovacej žalobe.

20. V prejednávanej veci je potrebné vychádzať z toho, že žalobu podal žalobca - spotrebiteľ, kedy otázku naliehavého právneho záujmu na ním požadovanom určení je treba právne posúdiť so zreteľom na osobitnú právnu úpravu pre spotrebiteľa, jeho postavenie a princíp ochrany jeho práv vyplývajúcich zo zákona o ochrane spotrebiteľa, ako aj základné interpretačné pravidlo v spotrebiteľských sporoch o ochrane slabšej strany - spotrebiteľa.

21. Aj odvolací súd zastáva taký názor, že nie je možné vopred vylúčiť existenciu naliehavého právneho záujmu vo všetkých určovacích žalobách v spotrebiteľských veciach bez poznania skutkových okolností prípadu a jeho existenciu je potrebné skúmať vždy vzhľadom na výsledok, ktorý sa má navrhovaným rozhodnutím docieľať. Potom aj ust. § 3 ods. 5 veta prvá zákona č. 250/2007 Z. z. <. o ochrane spotrebiteľa, v znení: „proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva“ je možné vykladať tak, že pred nedostatkami zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ktoré sú sankcionované zákonom, spadá aj spôsob ochrany vo forme žaloby o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov (daný prípad), o určenie neplatnosti zmluvy o úvere a iné.

22. Rozhodovacia prax súdov nebola jednotná v otázke nutnosti, či potreby skúmania naliehavosti právneho záujmu na určení neplatnosti alebo bezúročnosti spotrebiteľských zmlúv zo strany spotrebiteľov. Súdny túto otázku posudzovali rôzne a spravidla, ako je vyššie uvedené v závislosti od konkrétnych okolností veci.

23. Od 01.01.2018 v zmysle aktuálne platnej právnej úpravy v čase podania žaloby a rozhodovania súdu prvej inštancie aj odvolacieho súdu, konkrétne ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. <. o spotrebiteľských úveroch, je zákonom výslovne upravená možnosť spotrebiteľa pred súdom domáhať sa určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Predmetné ust. bolo do zákona č. 129/2010 <. Z. z. o spotrebiteľských úveroch vnesené novelou zákona č. 279/2017 <. Z. z.. Pokiaľ teda ust. § 137 písm. c) CSP <. vymieňuje, že žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, avšak výslovne ustanovuje, že naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu a taktiež ustanovenie § 137 písm. d) CSP <. možno podať žalobu o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného právneho predpisu, s poukazom na ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. <. o spotrebiteľských úveroch v spojení s ust. § 137 c) a d) CSP <., naliehavý právny záujem spotrebiteľa nie je zo strany súdu potrebné skúmať.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené preto námietka odvolateľa o neprípustnosti určovacej žaloby neobstojí.

25. Súd prvej inštancie preto vecne správne rozhodol o určení neplatnosti zmlúv o revolvingovom úvere č. 850001341 a č. 850001342 zo dňa 19.02.2014, s poukazom na neprimeranú výšku zmluvného úroku za poskytnutie úveru.

26. Súd prvej inštancie správne vychádzal z toho, že v prejednávanej veci nie je sporné, že úver poskytnutý strane žalobcu bol úročený úrokovou sadzbou 70,01 % ročne pri prvých dvoch zmluvách. Taktiež nie je sporné, že v čase poskytnutia tohto úveru bola priemerná hodnota ročnej úrokovej sadzby 24,12% pre podobné typy úverov, ktoré poskytovali obchodné banky.

27. Dojednanie úrokov v neprimeranej výške je v rozpore s dobrými mravmi. Pri posúdení primeranosti dojednanej výšky úrokov pri peňažnej pôžičke treba prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval, ako aj porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov (1 Cdo 57/2005 NS SR; ZSP č. 35/2010).

28. Podľa rozsudku NS ČR 21 Cdo 1484/2004 nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že neprimerane vysoké úroky dohodnuté pri peňažnej pôžičke sú všeobecne považované za odporujúce všeobecne uznávaným pravidlám správania sa a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom

spoločenského poriadku, a že teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Dohoda ktorou boli pri peňažnej pôžičke dohodnuté neprimerane vysoké úroky, je neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka).

29. Súd prvej inštancie správne poukázal na viaceré rozhodnutia, ktoré odôvodňujú záver o určení neplatnosti prvých dvoch zmlúv o úvere (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011, rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009, rozsudok Krajského súdu v Prešove v spore sp. zn. 6Co 59/2014 a sp.zn. 18Co 298/2014, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co 623/2014).

30. K námietke žalovaného, že odplata na finančnom trhu v čase uzavretia zmluvy pripúšťala výšku RPMN v zmysle jej dojednaní v zmluve, odvolací súd konštatuje, že sa s ňou nestotožňuje, keď úroková miera 70,01 % ročne podstatne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu 24,12 % ročne uplatňovanú (v čase uzavretia zmluvy) bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek, preto je takéto výška úroku pre rozpor s dobrými mravmi a obchádzanie zákona (§ 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka) podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná. Na tomto mieste neobstojí námietka žalovaného, že samotné znenie zákonného ustanovenia aplikáciu postupu okresného súdu vylučuje, keď ako kritérium posúdenia oprávnenosti nároku vymedzuje celý finančný trh.

31. Aj keď ustanovenie o civilnom-právnej úžere (§ 39a Občianskeho zákonníka <.) je v našom právnom poriadku účinné až od 1.6.2014, podľa doterajšej právnej úpravy takéto úžera odporuje dobrým mravom podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka <.. Vo veciach tzv. nebankových subjektov sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky. Rozhodne nie však viac ako 100 % oproti priemeru bánk a musia sa zohľadniť aj osobitosti prípadu. Odvolací súd z vlastnej činnosti, ale aj z rozhodnutí iných súdov (porov. stránka MS SR v časti Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách) má poznatky, že úverovanie nebankoviek je pridrahé a pre sociálne slabšie obyvateľstvo to spôsobuje nezanedbateľné ťažké životné situácie. Súvisí to s výrazným nárastom dlhu o sankcie, ktoré predstavujú per anum desiatky percent. Na kategóriu dobrých mravov je potrebné osobitne prihliadať pri spotrebiteľských zmluvách. Pojem „dobré mravy“ Občiansky zákonník <. nedefinuje. Je tomu tak preto, lebo dobré mravy podliehajú spoločenskému vývoju, ale taktiež preto, že vo všetkých jednotlivostiach by bolo ťažké ich vystihnúť. Vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom.

32. Ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka nemožno podľa odvolacieho súdu vykladať tak, aby do odplaty obvykle požadovanej na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, sa zahrňovali i údaje o tých subjektoch finančného trhu, ktoré poskytujú neprimerané, až úžernícke úroky. Pripustenie takejto možnosti nebolo vôľou zákonodarcu, a preto pre účely zistenia výšky obvyklej odplaty sa musí vychádzať z údajov finančných inštitúcií poskytujúcich spotrebiteľské úvery za primerané odplaty, riadiac sa zásadou dobrých mravov, upravenou v ustanovení § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka <.. Pri dojednaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je také konanie veriteľa, ktorý sa pri poskytnutí peňažných prostriedkov uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov a ktorý svoje voľné finančné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu a dohodu o úrokoch často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ v takejto situácii poskytoval dlžníkovi neprimerané, až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je také výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

33. Odvolací súd preto vecne správne rozhodnutie súdu prvej inštancie o určení neplatnosti zmlúv o revolvingovom úvere zo dňa 19.02.2014 vo výroku I. a II. v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

34. Odvolateľ však dôvodne namietal, že súd prvej inštancie ničím neodôvodnil neplatnosť zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 17.12.2014. Z obsahu tejto zmluvy vyplýva, že v nej bola dohodnutá ročná

úroková sadzba vo výške 18,08 %, ktorú nemožno považovať za neprimerane vysokú a z tohto dôvodu spôsobujúcu neplatnosť celej zmluvy tak, ako tomu bolo v prípade predchádzajúcich dvoch zmlúv s úrokovou sadzbou 70,01%. Žalobca ako jediný dôvod neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 17.12.2014 uviedol nekalú obchodnú praktiku spočívajúcu v Dohode o poskytnutí služby. Odvolací súd, tak ako bude uvedené nižšie, vyhodnotil Dohodu o poskytnutí služby zo dňa 17.12.2014 ako neplatnú, jej neplatnosť však nemá vplyv na platnosť celej zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 17.12.2014. Vzhľadom na to, že žalobca iný dôvod neplatnosti zmluvy netvrdil a ani súd v rámci ex offo prieskumu takýto dôvod nezistil, bolo potrebné žalobu v tejto časti zamietnuť, preto odvolací súd postupom podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. tak, že žalobu v tejto časti zamietol.

35. Ak by aj súd nedospel k záveru o neplatnosti úverových zmlúv, bolo by jeho povinnosťou posúdiť, či predmetné zmluvy o spotrebiteľskom úvere spĺňajú všetky náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

36. Medzi stranami nebolo sporné, že sa jedná o spotrebiteľský úver, na ktorý sa vzťahujú príslušné ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

37. Ustanovenie § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch stanovuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu a taxatívne stanovuje, aké náležitosti musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať. Absencia niektorých týchto náležitostí nespôsobuje neplatnosť predmetnej zmluvy, ak už bol poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo ak bol dodaný tovar alebo poskytnutá služba, a to z dôvodu ochrany spotrebiteľa. Sankcia neplatnosti by totiž neprimerane tvrdo dopadala na spotrebiteľa, ktorý by tým stratil výhodu splátok, a mohol by sa tak dostať do ťažko riešiteľnej situácie, pretože spravidla finančné prostriedky z úveru už použil a nemá možnosť ich bezprostredne splatiť v celej výške.

38. Zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy namiesto sankcie neplatnosti sankcionoval veriteľa tým, že ak zmluva neobsahuje presne vymedzené náležitosti konkretizované v ust. § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch).

39. Pri uzatváraní Dohody o poskytnutí služby došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti žalovaného, takouto Dohodou žalovaný „nanútil“ žalobcovi možnosť požiadať o odklad troch splátok, pričom odplatu si žalovaný vyúčtoval už v čase uzavretia zmluvy bez ohľadu na to, či žalobca bude mať o takúto „službu“ záujem, alebo nie. Pokiaľ ide o formu dojednania dohody o poskytnutí služby, odvolací súd konštatuje, že samotný podpis dohody nemožno považovať za splnenie podmienky preukázania individuálne dojednanej zmluvnej podmienky. Dohoda je nepochybne súčasťou formulárovej zmluvy. Občiansky zákonník obsahuje demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. To znamená, že súdu nebráni žiadna prekážka, aby vyvodil dôsledky zo zmluvného dojednania štandardnej formulárovej zmluvy, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 <. Občianskeho zákonníka. Žalobca ako spotrebiteľ a ako slabšia strana sporu, nemal možnosť participovať na vytvorení formulárovej zmluvy a nepochybne je z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou. V zmluve o revolvingovom úvere v článku 8 je upravená „dohoda o poskytnutí služby“. Už len samotné zakotvenie v rámci formulárovej zmluvy nevyvoláva žiadne pochybnosti o tom, že nejde zo strany spotrebiteľa o osobitne vyjednanú zmluvnú podmienku. Žalovaný nepreukázal, že v danom prípade išlo o zmluvnú podmienku, ktorú si vymienil žalobca ani poukazom na to, že uzavretie Dohody o poskytnutí služby je graficky rozlíšené od ostatného obsahu zmluvy a obsahuje aj samostatnú podpisovú doložku. Odvolací súd má za to, že Dohoda o poskytnutí služby je zmluvou závislou od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom takáto Dohoda bez uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere stráca význam. Skutočnosť, že nejde o samostatnú zmluvu vylučuje aj skutočnosť, že text Dohody je súčasťou článkov zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Odplata (za službu) vo výške 215,75 Eur dosahuje takmer 15 % z výšky poskytnutého úver. Rovnaký záver sa vzťahuje aj na Dohodu o poskytnutí služieb súvisiacu so zmluvou o revolvingovom úvere č. 8500046427 zo dňa 17.12.2014, ktorá síce bola uzatvorená ako samostatná dohoda, no s rovnakým obsahom ako predchádzajúce dohody, bez preukázania jej individuálneho dojednania a najmä bez

preukázania reálneho ekonomického záujmu spotrebiteľa na uzavretí takejto dohody, pri zohľadnení tiež neprimeranej výšky poplatku za dohodnutú službu vo výške mesačne 2,56% zo sumy poskytnutého úveru, čo pri 42 splátkach predstavuje navýšenie o 107,52%, t.j. zdvojnásobenie poskytnutého úveru.

40. Nezapočítanie odplaty v zmysle Dohody do RPMN nie je v súlade so znením zákona o spotrebiteľskom úvere (§ 2 písm. g/), nakoľko účelom dohody (ako závislej zmluvy) bolo navýšiť odplatu za poskytnutý úver a tým obísť § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, keď žalovaný výšku odplaty v zmysle Dohody o poskytnutí služby nezarátal do výšky RPMN, napriek tomu o sumu 215,75 Eur navýšil výšku odplaty, ktorú mal žalobca ako dlžník celkom žalovanému zaplatiť, čo nie je v súlade § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže zákonodarca v uvedenom § 2 ustanovuje, čo sa považuje za spotrebiteľský úver a čo je nákladom tohto úveru. Vyššie uvedené závery sa vzťahujú aj na Dohodu o poskytnutí služieb uzavretú v súvislosti so zmluvou o úvere zo dňa 17.12.2014, hoci dohoda bola uzatvorená ako samostatná listina a s inou výškou odplaty (nebola priamo súčasťou zmluvy o úvere, ako pri predchádzajúcich dvoch zmluvách), no podstata tejto dohody bola rovnaká ako pri predchádzajúcich dohodách a nezahrnutie výšky odplaty do RPMN znamená skreslenie údaju o výške RPMN a teda aj nesprávnosť tohto údaju.

41. Keďže potom s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, v zmysle citovaného ust. § 9 ods. 2 písm. g) v spojení s § 11 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch, je nevyhnutné poskytnuté úvery považovať za bezúročné a bez poplatkov, je dôvodné dlžníka zaviazat' len na vrátenie istiny úveru.

42. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplynulo a žiadna zo strán to nerozporovala, že žalobca vyčerpal na základe každej zo zmlúv o revolvingovom úvere peňažné prostriedky spolu vo výške 4.500,- Eur. Prostredníctvom dobrovoľných vkladov žalobca zaplatil dobrovoľne žalovanému sumu 1.899,32 eur a prostredníctvom zrážok zo mzdy mu bolo zrazených 5.862,07 eur, doposiaľ tak žalovanému uhradil 7.761,39 eur.

43. Keďže prvé dve zmluvy o revolvingových úveroch zo dňa 19.02.2014 je potrebné považovať za neplatné (pričom ak by neboli neplatné, bolo by potrebné považovať ich za bezúročné a bez poplatkov) a tretiu zmluvu o revolvingovom úvere zo dňa 17.12.2014 je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov, a zároveň žalobca zaplatil žalovanému viac ako mu bolo poskytnuté, súd prvej inštancie správne skonštatoval, že tento preplatok žalobcu vo výške 3.261,39 Eur (7.761,39 Eur - 4.500,- Eur), predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovaného na úkor žalobcu, preto súd prvej inštancie vo výroku VI. dôvodne zaviazal žalovaného na vrátenie sumy vo výške 3.261,39 Eur žalobcovi, odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku VI. ako vecne správny.

44. Súd prvej inštancie rozhodol vecne správne aj o určení neplatnosti dohody o poskytnutí služby zo dňa 17.12.2014, a to s poukazom na neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky z dôvodov už vyššie uvedených. Žalovaný si odplatu vyúčtoval už v čase uzavretia zmluvy bez ohľadu na to, či žalobca bude mať o takúto „službu“ záujem alebo nie. Zmluvné dojednanie, ktoré oprávňuje žalovaného na takúto neprimerane vysokú zmluvnú odmenu, resp. odplatu za poskytnutie služby, splatnosť tejto odplaty ihneď pri poskytnutí úveru a jednostranné započítanie tejto odplaty s pohľadávkou dlžníka na vyplatenie schválených úverových prostriedkov považuje odvolací súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka <. neplatná. Ide o zmluvnú podmienku výrazne v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Zároveň je táto zmluvná odmena neprimerane vysoká, pri zohľadnení poplatku za dohodnutú službu vo výške mesačne 2,56% zo sumy poskytnutého úveru, čo pri 42 splátkach predstavuje navýšenie o 107,52%, t.j. zdvojnásobenie poskytnutého úveru. Žalovaný nemal právo na takúto odplatu, a preto aj neoprávnene takúto svoju neexistujúcu pohľadávku započítal na pohľadávku žalobkyne na poskytnutie úverovej sumy. Pokiaľ ide o formu dojednania dohody o poskytnutí služby, odvolací súd konštatuje, že samotný podpis dohody nemožno považovať za splnenie podmienky preukázania individuálne dojednanej zmluvnej podmienky tak, ako to tvrdí žalovaný.

45. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku V., v súlade s ust. § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

46. K určení neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy uvádza odvolací súd nasledovné.

47. Cieľom spotrebiteľského práva je, aby spotrebiteľ bol chránený pred záväzkom voči nekalej podmienke uvedenej v spotrebiteľskej zmluve, teda aby ho táto podmienka nezaväzovala. Je potrebné konštatovať naliehavý právny záujem žalobcu na určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky, resp. jej neplatnosti v spotrebiteľskej zmluve, ktorý vyplýva priamo zo zákona (podľa § 3 ods. 3 a 6 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľ sa môže domáhať ochrany svojho práva proti porušeniu práv proti porušiteľovi na súde). Zákon ďalej vyžaduje, aby šlo o podmienku neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti v zmysle hmotného práva a v takomto prípade je daný dôvod na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, resp. jej neplatnosti. Prioritne bolo potrebné vychádzať zo základnej požiadavky, že každá spotrebiteľská zmluva má vyjadrovať rešpekt k dodržiavaniu všeobecných zásad spotrebiteľského práva, a to náležitou obsahovou aj formálnou úpravou zmluvných podmienok, ktoré jednotlivo i vo svojom súhrne nenarušujú zmluvnú rovnováhu strán v neprospech spotrebiteľa.

48. Dôvera spotrebiteľa v poctivé konanie dodávateľa predpokladá, aby v prípade jej narušenia súd nahradil zdanlivú (formálnu) rovnováhu faktickou. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky pripravené vopred dodávateľom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah, vrátane výberu zmluvného typu, rozsah a spôsob formulácie textu (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie C-240/98 až C 244/98, Oceano Grupo Editorial, C-168/05, Mostaza Claro).

49. V prejednávanej veci súd prvej inštancie správne posúdil neplatnosť dohôd o zrážkach zo mzdy uzatvorených medzi stranami v súvislosti s jednotlivými úverovými zmluvami. Bez pochybností možno konštatovať, že dohoda o zrážkach zo mzdy má spotrebiteľský charakter, keďže takýto charakter má aj zmluva o revolvingovom úvere, na základe ktorej žalovaný ako veriteľ poskytol žalobcovi ako dlžníkovi peňažné prostriedky ako úver. Správne preto súd prvej inštancie v zmysle požiadavky žalobcu podrobil súdnej kontrole zmluvné podmienky majúce charakter podmienok potenciálne spôsobilých vytvoriť značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Nemali by byť totiž žiadne pochybnosti o tom, že spotrebiteľ je v kontraktáčnom procese slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti, resp. vyjednávacej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu v zmysle vlastných predstáv o podmienkach zmluvy, ktorá bola naformulovaná dodávateľom vopred.

50. Zmluva o revolvingovom úvere, ktorú strany uzatvorili, spĺňa charakteristiku spotrebiteľskej zmluvy a ak v súvislosti s uzatvorením zmluvy o revolvingovom úvere bola uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným aj dohoda o zrážkach zo mzdy, je náležitým zaoberať sa tým, či dohoda o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej by sa do dispozičnej sféry žalovaného mohlo dostať aj plnenie z neprijateľnej zmluvnej úverovej podmienky, je v konkrétnom prípade platným právnym úkonom. Posúdenie každého nároku je totiž vecou individuálnych skutkových zistení.

51. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym prostriedkom a ak neexistuje hoci len potencionálne riziko vymoženía nezákonného, či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje obidením súdneho procesu siahnúť na majetok dlžníka. Ak však existuje čo i len hrozba vymoženía nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Predmetné dohody o zrážkach zo mzdy umožňujú obísť dôležitý prvok újního práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porovnaj rozsudok C-106/77 Simmenthal). Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS a jej užitočného úžitku.

52. Na zdôraznenie správnosti tohto záveru odvolací súd poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12 P.P.-POHOTOVOST, s.r.o.. Pre záver súdu bolo relevantné, že predmetná dohoda vzhľadom na jej osobitný význam bola vyhotovená z hľadiska podcenenia jej významu zo strany priemerného spotrebiteľa a umožňuje siahnúť spotrebiteľovi na majetok a vymocť aj plnenia z poplatkov, ktoré sú neprijateľné. Práve žalobcovia a ich majetková sféra je v ohrození neprimeranej výšky zrážok zo mzdy, ktorých konečnú výšku určuje žalovaný svojim jednostranným rozhodnutím. V konaní pred súdom by mohla byť pohľadávka vyčíslená v zákonnej výške, čo sa žalovaný snaží touto dohodou obísť a preto je namieste práve táto určovacia žaloba. V opačnom prípade žalovaný

výšku svojho nároku, ktorú si takto môže sám určovať, nebude mať potrebu nijako revidovať. Tento výklad je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 18.11.2015, sp.zn. 8Cdo 483/2014).

53. Práve predmetné dohody o zrážkach zo mzdy umožňujú obísť prípadné neprijateľné zmluvné podmienky v zmluve o revolvingovom úvere, keďže iba ich predložením zamestnávateľovi žalobcu a oznámením výšky jeho dlhu podľa vlastného uváženia žalovaného, je zamestnávateľ povinný vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu bez toho, aby žalovaným požadovaná pohľadávka voči žalobcovi prešla súdnym prieskumom jej oprávnenosti. Aj napriek tomu, že v dohodách o zrážkach zo mzdy je obvykle uvedená výška pohľadávky, zároveň je tam uvedené, že pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi zabezpečené touto dohodou sú tvorené úverom vrátane všetkých prípadných revolvingov poskytnutých dlžníkovi, príslušenstvom úveru, nákladmi, ktoré veriteľovi preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok a ďalšími prípadnými pohľadávkami, ktoré vyplynú/vzniknú na základe alebo súvislosti so zmluvou o revolvingovom úvere a jej dodatkami. Je teda možné, že v rámci takto vyčíslenej pohľadávky žalovaného voči žalobcovi sa môžu ocitnúť aj nároky, ktoré sú sporné a ktorých spornosť je takto vyňatá zo súdneho prieskumu. Inak povedané, sám žalovaný rozhodne o celkovej výške dlhu žalobcu ako spotrebiteľa voči žalovanému ako dodávateľovi, ktorý takto sám rozhoduje, že ním takto kvantifikovaná výška pohľadávky nebude vychádzať zo zmluvných podmienok, ktoré sú neprijateľnými. Výkon zrážok zo mzdy je tak súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej kontrole primeranosti a žalobca je tak vystavený neprimeranému konaniu zo strany žalovaného ako dodávateľa.

54. Z uvedených dôvodov odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatoval, že dohody o zrážkach zo mzdy umožňujú žalovanému ako dodávateľovi obchádzať účinnú justičnú kontrolu, čím reálne dochádza k narušeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech práv žalobcu ako spotrebiteľa a z tohto dôvodu sú považované za neplatné, ako to správne ustálil súd prvej inštancie. Určením neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy sa zároveň vyrieši podstatná sporná otázka, či je žalobca povinný uhrádzať žalovanému svoj dlh prostredníctvom tohto zabezpečovacieho inštitútu alebo nie a zároveň sa rozhodnutím súdu odstráni pochybnosti o platnosti či neplatnosti tohto zabezpečovacieho inštitútu. Odvolací súd však považoval za potrebné upresniť formuláciu výroku tak, aby boli jednotlivé dohody o zrážkach zo mzdy špecifikované, pričom prevzal ich špecifikáciu z výroku uznesenia súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia č.k. 8C/4/2018-63 zo dňa 24.01.2018, a preto odvolací súd vo výroku III. zmenil napadnutý výrok IV. v súlade s ust. § 388 CSP.

55. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

56. Žalobca má voči žalovanému podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a § 396 ods. 1 C.s.p. nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalobca bol v konaní v prevažnom rozsahu úspešný (neúspešný bol len v časti zamietnutia žaloby u určení neplatnosti zmluvy o úvere zo dňa 17.12.2014, táto časť však vo vzťahu k celej žalobe a najmä vo vzťahu k výroku VI. rozsudku súdu prvej inštancie predstavuje neúspech v nepatnej časti) a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne žalobcovi náhradu trov konania nepriznať (§ 257 C.s.p.). O výške náhrady trov prvoinštančného i odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 C.s.p. súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

57. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).